

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Във. №	054-04-314
Дата	18.1.2020г.

13³⁴

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА**

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА
Г-Н ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 83, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката № 054-01-103, внесен на 11.11.2020г. от Валентин Николов и група народни представители както следва:

§ ... В чл. 21, ал. 1 се създават т. 28а и 28б:

„28а. си сътрудничи с компетентните органи на третата държава, след като се консултира с компетентните регулаторни органи на други заинтересовани държави-членки, за да се гарантира спазването на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/692 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изменение на Директива 2009/73/ЕС относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, наричана по-нататък Директива (ЕС) 2019/692 - по отношение на газовата инфраструктура до и от трета държава, в рамките на територията на държавите-членки, когато първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите-членки е разположена на територията на Република

България;“

„28б. може да се консултира и да си сътрудничи със съответните компетентни органи на трети държави във връзка с експлоатацията на газовата инфраструктура до и от трети държави, за да се гарантира последователното прилагане на Директива (ЕС) 2019/692 по отношение на съответната инфраструктура на територията и в териториалните води на Република България;“

§... В Чл. 36б, ал. 1 се създава т. 3:

„3. за лихви договорени между Фонда и кредитни институции с рамково споразумение, сключено след процедура за избор, във връзка с предоставен финансов ресурс за сключване на договори за финансиране на проекти за енергийна ефективност с потребители.“

§... В чл.36г, ал. 5 се създава т. 5:

„5. приема Правила за избор на кредитни институции във връзка с правомощията си по чл. 36б, ал.1, т. 3 и минималните условия по рамковите споразумения, които се одобряват от Министерски съвет.“

§... В чл. 36е, ал. 1, т. 1се създава изречение второ: „Производителите на електрическа енергия от енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници или от зелен водород, въведен в експлоатация след 1 януари 2021 г., с изключение на производителите по чл. 24, т. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници, на които електрическата енергия се изкупува при условията на чл. 31 от същия закон, не дължат вноски във фонда;“

§... В чл. 38б, ал. 1 се създава т. 9:

„9. Информация относно вида на причисления стандартизиран товаров профил на потребителите на енергийни услуги, свързани с доставката на електрическа енергия. “

§... В чл. 39, ал. 4 се създава нова точка б:

„б. за продажба на компресиран природен газ, получен чрез станция за повишаване на налягането на природния газ чрез компресиране, както и за продажба на природен газ от добивно предприятие от местен добив.“

§... В чл. 84, ал. 2 думите „студен резерв и” се заличават.

§... В глава девета наименованието на Раздел VIII думите „и студен резерв” се заличават.

§... В чл. 112, ал. 2, т. 1 думата „резерв и” се заличава.

§... В чл. 116 се правят следните допълнения:

1. в ал. 4 се създава изречение второ: „Електрическите уредби остават собственост на производителя и в случаите на присъединяване с негов директен електропровод за снабдяване с електрическа енергия по реда на чл.119, ал.2.“

2. в ал. 5 се създава изречение второ: „Електропроводите високо и средно напрежение, които свързват уредбите по ал. 4 със съответната електрическа мрежа в мястото на присъединяване и не са елемент от електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа се изграждат от производителя за негова сметка и са негова собственост.“

§... В чл. 117, ал. 5 се създава изречение второ: „Електрическите уредби остават собственост на клиента и в случаите на присъединяване с директен електропровод на производител на електрическа енергия към уредбата на клиента за снабдяването му с електрическа енергия.“

§ ... В чл. 172б се създава ал. 5:

„(5) Когато началото на добивна газопроводна мрежа е разположено в трета държава и първата входяща точка към мрежата на държавите-членки е разположена на територията на Република България, министърът на енергетиката се консултира с компетентния орган на тази трета държава с цел гарантиране спазването на Директива (ЕС) 2019/692 по отношение на съответната мрежа на територията на държавите-членки.“

§ ...В чл. 172г се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 т. 5 се изменя така:

„5. освобождаването не е във вреда на конкуренцията на съответните пазари, които е вероятно да бъдат засегнати от инвестицията или на ефективното функциониране на вътрешния пазар за природен газ, или на ефективното функциониране на съответните регулирани системи или на сигурността на доставките на природен газ в Европейския съюз.“;

2. Създават се ал. 7 и 8:

„(7) Преди да приеме решението във връзка с освобождаването, Комисията провежда консултации:

1. с националните регулаторните органи на държавите-членки, чиито пазари е вероятно да бъдат засегнати от новата инфраструктура;
2. със съответните компетентни органи на трети държави, когато инфраструктурата е свързана с мрежата на Европейския съюз под юрисдикцията на Република България и е с начало или завършва в една или повече трети държави.

(8) Комисията не е възпрепятствана да приеме решение по ал. 6, в случаите, в които органите на третата държава, към които е отправено искане за консултация, не отговорят на искането в срок от три месеца.“

§ ...В чл. 172д се създават ал. 5 и 6:

„(5) Когато съответната инфраструктура представлява преносен газопровод между Република България и трета държава и когато първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите-членки е разположена на територията на Република България, преди да приеме решението по ал. 2 във връзка с освобождаването, Комисията може да се консултира с компетентния орган на третата държава, за да се гарантира спазването на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/692 по отношение на съответната инфраструктура на територията, а когато е приложимо – в

териториалното море на Република България.

(6) Комисията не е възпрепятствана да приеме решение по ал. 2, в случаите, в които органите на третата държава, към които е отправено искане за консултация, не отговорят на искането в срок от три месеца.“

§ ... В чл. 175, ал. 1, т. 7 след думите „природен газ“ се добавя „или лице, което продава компресиран природен газ“.

§... В глава дванадесета „Газоснабдяване“ се правят следните допълнения:

1. Създава се Раздел VII „Технически споразумения във връзка с експлоатацията на преносни газопроводи“, с чл. 200а:

„Раздел VII

Технически споразумения във връзка с експлоатацията на преносни газопроводи

Чл. 200а (1) Технически споразумения по въпросите на експлоатацията на преносни газопроводи от и към трети страни, сключени от оператора на преносна мрежа преди влизането в сила на Директива (ЕС) 2019/692, остават в сила, доколкото са съвместими с правото на Европейския съюз, както и с относимите решения на Комисията.

(2) Операторът на газопреносната мрежа може да сключва технически споразумения по въпросите на експлоатацията на преносни газопроводи от и към трети страни, доколкото са съвместими с правото на Европейския съюз.

(3) Операторът на газопреносната мрежа уведомява Комисията и националните регулаторни органи на заинтересованите държави-членки за сключените технически споразумения по въпросите на експлоатацията на преносни газопроводи от и към трети страни.“

2. Създава се Раздел VIII „Междуправителствени споразумения във връзка с експлоатацията на преносни газопроводи или добивна газопроводна мрежа“, с чл. 200б:

„Раздел VIII

„Междуправителствени споразумения във връзка с експлоатацията на преносни газопроводи или добивна газопроводна мрежа“

Чл. 200б (1) Междуправителствени споразумения с трета държава във връзка с експлоатацията на преносен газопровод или добивна газопроводна мрежа, сключени преди влизането в сила на Директива (ЕС) 2019/692, остават в сила до влизането в сила на последващо споразумение между Европейския съюз и същата трета държава или докато се прилага процедурата, предвидена в алинеи 2 - 8.

(2) Преди започване на междуправителствени преговори с трета държава с цел изменение, удължаване, адаптиране, подновяване или сключване на споразумение във връзка с експлоатацията на преносен газопровод с трета държава по въпроси, попадащи изцяло или частично в обхвата на Директива (ЕС) 2019/692, Министерският съвет определя компетентния орган, отговорен за провеждането на преговорите, който уведомява писмено Европейската комисия за своето намерение за започване на преговори.

(3) Уведомлението включва съответната документация и указва кои са разпоредбите, които подлежат на договаряне или предоговаряне, целите на преговорите и всяка друга информация, която е от значение се предава на Европейската комисия не по-късно от пет месеца преди предвидената дата на започване на преговорите.

(4) При провеждане на преговорите по ал. 2, компетентният орган се съобразява в максимална степен с насоките, дадени от Европейската комисия, съгласно Решение (ЕС) 2017/684 на Европейския парламент и на Съвета.

(5) Европейската комисия може да се информира за напредъка и резултатите от преговорите по време на различните им етапи и може да участва в преговорите между Република България и третата държава със

статут на наблюдател, съгласно Решение (ЕС) 2017/684 на Европейския парламент и на Съвета.

(6) Преди подписване на междуправителственото споразумение с трета държава компетентният орган уведомява Европейската комисия за резултатите от преговорите и представя на Европейската комисията текста на договореното споразумение.

(7) Междуправителствено споразумение с трета държава не се подписва преди получаване на решението на Европейската комисия, разрешаващо подписването и сключването на споразумението.

(8) Компетентният орган, отговорен за провеждането на преговорите с третата държава, уведомява Европейската комисия за сключването и влизането в сила на споразумението, както и за всяка последваща промяна в действието на това споразумение.“

§ ... В допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) Създава се т. 24д:

„24д. „Зелен водород“ е водород, получен чрез електролиза или други технологии, използващи възобновяеми енергийни източници, в т.ч. и биомаса. Електрическата енергия използвана за електролизата е енергия с гаранция за произход на енергия от възобновяеми източници.“

б) Точка 32б се изменя така:

„32б. „Междусистемен газопровод“ е преносен газопровод, който пресича или следва границата между държави-членки за целите на свързването на националните газопреосни системи на тези държави-членки, или преносен газопровод между Република България и трета държава до територията на страната или до нейните териториални води.“

3. Създава се т. 59в:

„59в. „Стандартизиран товаров профил“ е профил на потребление на обекти на крайни клиенти на електрическа енергия без възможност за периодично измерване на количествата електрическа енергия за всеки период на сетълмент, който се разработва от операторите на електроразпределителни мрежи съгласно условията на правилата по чл. 91, ал. 2.“

§ ... В § 1а от Допълнителните разпоредби след думите „Директива 2009/73/ЕО от 13 юли 2009 г. на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.)“ се добавя „и Директива (ЕС) 2019/692 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изменение на Директива 2009/73/ЕС относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ“.

ВНОСИТЕЛИ: Валентин Николов

Александър Б. Петков

Александър Кенков

МОТИВИ

Предложените изменения и допълнения в законопроекта за изменение и допълнение на Закона за енергетиката касаят няколко направления. В чл.36б и чл.36г се вмества ново правомощие на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ да провежда процедура по избор на кредитни институции, въз основа на приети правила, за сключване на договори за предоставяне на финансови ресурси за проекти за енергийна ефективност, като лихвите по тези кредити ще бъдат поемани от бюджета на ФСЕС. Тази възможност се дава с цел стимулиране на инвеститори да развиват проекти за енергийна ефективност, като по този начин се подпомага и постигането на целите на България за достигане на 27 % енергийна ефективност до 2030г., като част от Зелената сделка на ЕС.

Прави се допълнение в „Допълнителните разпоредби“ в ЗЕ с нова т.24д, която дефинира определение за „зелен водород“, който се произвежда с устойчива енергия. Най-известната технология е чрез електролиза, при която водата се разделя на водород и кислород, чрез електричество от ВЕИ. Производството на електрическа енергия чрез електролиза, основана на ВЕИ енергия няма да бъде облагано с 5 % вноски върху приходите, с цел стимулиране на този вид енергия. Водородът може да се използва като средство за акумулиране на енергия и има множество приложения. Най-важното е, че при зеления водород въглеродният отпечатък е нулев, което го прави важен фактор за намиране на повече решения за постигане на целта на Европейският зелен пакт за неутралност по отношение на климата до 2050г.

Установената в практиката липса на информация при крайния клиент относно причисления стандартизиран товаров профил на обектите му се явява съществена пречка пред избора му на доставчик на свободен пазар, тъй като без тези данни е невъзможно изготвянето на оферта. С предложението за изменение и допълнение на чл. 38б се създават условия за осигуряване на реална възможност клиентите да се възползват от правото си да сравняват оферти на различни доставчици, в т.ч. и чрез платформата по чл. 21, ал. 1, т. 27а, като по този начин се ускорява и улеснява смяната на доставчик в интерес на клиентите и на конкуренцията между доставчиците.

Предложените изменения и допълнения за сектор „Природен газ“ в Закона за енергетиката се правят с цел транспониране в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2019/692 на

Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за изменение на Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ.

Целта на Директива (ЕС) 2019/692 е преодоляване на препятствията пред завършването на вътрешния пазар на природен газ, дължащи се на факта, че към настоящия момент правилата на Европейския съюз (ЕС), заложиени в Директива 2009/73/ЕО, не се прилагат по отношение на преносни газопроводи до и от трети страни. Въведените с настоящата директива изменения имат за цел да гарантират, че правилата, които към момента се прилагат по отношение на преносните газопроводи, свързващи две или повече държави членки в рамките на ЕС, се прилагат и по отношение на преносните газопроводи до и от трети страни. Така ще се осигури последователност на нормативната уредба в ЕС, като същевременно се избягват нарушенията на конкуренцията на вътрешния енергиен пазар в ЕС и отрицателните последици за сигурността на доставките.

Транспонирането на разпоредбите на Директива (ЕС) 2019/692 в ЗЕ има за цел да доведе до повишаване на прозрачността и да се установи правна сигурност по отношение на приложимия правен режим за участниците на пазара, в т.ч. и за инвеститорите в инфраструктура за природен газ и ползвателите на системата, като същевременно се избягват нарушенията на конкуренцията на вътрешния енергиен пазар на природен газ и отрицателните последици за сигурността на доставките.

Останалите предложения за сектор „Природен газ“ касаят продажбата на компресиран природен газ, получен чрез станция за повишаване на налягането на природния газ чрез компресиране, която не се осъществява в точки от газопреносната и газоразпределителните мрежи. По този начин не могат да се възползват клиентите на природен газ, които са присъединени към газопреносната мрежа и газоразпределителните мрежи и това не води до нарушаване на конкуренцията между търговците на природен газ, които доставят на клиенти, присъединени към съответната мрежа.

Допълва се и чл. 175, ал. 1, т. 7 от ЗЕ с цел регламентиране на възможност на крайните снабдители, които доставят природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителни мрежи без връзка с газопреносната мрежа, да сключват сделки с лице, което продава компресиран природен газ.

ВНОСИТЕЛИ: Валентин Николов
Александър В. Петров
Александър Ванков